

Cazul „Gorbunov” – Înteruperea executării pedepsei

*Cristi Danileț,
judecător, Tribunalul Cluj,
membru U.N.J.R.*

The manner a convicted to imprisonment was released by the judges on medical reasons has revealed many shortcomings concerning the law enforcement and the Court management in Romania: about 120 convicted persons temporary released have never returned to the detention place; among the reasons for suspension of imprisonment enforcement there were septal deviation, testicular atrophy or claustrophobia. The lack of an adequate communication system between the Courts – prosecutor’s offices – police – Prison Administration concerning the release of such a convicted, the need to ensure his/her return in the penitentiary and also procedural abuses of the lawyers might severely affect the safety of the citizens. The judges have to examine all the conditions provided by the law on the suspension of imprisonment enforcement are fulfilled and especially to provide a reasonable justification concerning that. The failure to comply strictly with the legal provisions, the lack of reasonable justification for the decision and the absence of good practices in various matters lead to fuel the public mistrust in the judiciary.

1. Anchete administrative

Pe 29 ianuarie 2009 are loc un jaf armat la o casă de schimb valutar din Brașov. Două persoane sunt ucise, iar o a treia este rănită grav. După două zile, organele de urmărire penală avansează numele lui Serghei Gorbunov ca principal suspect; acesta fusese eliberat din Penitenciarul Craiova ca urmare a admiterii cererii sale de întrerupere a executării pedepsei. După alte câteva zile, s-a comunicat public că acesta are un alibi care, deocamdată, este valabil

Imediat după ce s-a descoperit public că Gorbunov fusese eliberat din penitenciar unde nu s-a mai întors la expirarea termenului de întrerupere a executării pedepsei, s-au declanșat anchete administrative de către Administrația Națională a Penitenciarelor, Ministerului Administrației și Internelor, Ministerul Public și Consiliul Superior al Magistraturii. Rezultatul lor a fost: revocarea din funcția de conducere a directorului Penitenciarului Craiova, a doi angajați de la Serviciul de Evidență, și a unui

medic care a participat fraudulos la comisia de examinare a lui Serghei Gorbunov; în același timp, trei procurori de la Dolj, doi judecători de la Brașov și alții doi de la Tribunalul Dolj sunt revocați din funcțiile de conducere pe care le ocupau pe motiv de management defectuos; judecătorului și procurorului de caz li s-a intentat acțiune disciplinară pentru exercitarea funcției cu gravă neglijență.

Comentariu: Este de subliniat că pe pagina de internet a CSM s-au publicat cele trei dosare în care s-au soluționat cererile lui Gorbunov²⁴⁷. Acest lucru nu numai că este o premieră în România, când se postează în întregime, în mod oficial, un dosar scanat în întregime al unei instanțe, dar nu a fost oferită nicio explicație pentru aceasta, mai ales că însă nu se finalizaseră anchetele administrative în acest caz.

1. Întreruperile de executare a pedepsei

Gorbunov a formulat trei cereri de întrerupere a executării pedepselor:

247 <http://www.csm1909.ro/csm/index.php?cmd=0502>

2. Prima cerere a fost formulată la data de 19.10.2007. Soluția Tribunalului Dolj din 5.12.2007 a fost de respingere a cererii pe motiv că, deși în raportul de expertiză medico-legală din 4.12.2007 al IML Craiova se menționează că necesită o intervenție oftalmologică de urgență²⁴⁸ care nu poate avea loc în rețeaua ANP, raportul nu conține nicio mențiune cum că boala l-ar pune pe condamnat în imposibilitatea de a executa pedeapsa, că acea intervenție ar putea fi făcută sub pază în rețeaua Ministerului Sănătății și că lăsarea condamnatului în libertate, chiar și pentru scurt timp, ar prezenta pericol pentru ordinea publică constând în posibila comitere a unor fapte grave motivat de condamnările anterioare (tentative de omor, tâlhării, nerespectarea regimului armelor). Pe 8 ianuarie 2008 recursul condamnatului a fost respins ca nefondat de Curtea de Apel Craiova.

Comentariu 1: Ambele instanțe au procedat în opinia mea greșit. Potrivit art. 453 alin. 1 lit a C.pr.pen, expertiza medico-legală trebuia să răspundă la două obiective: 1) *dacă condamnatul suferă de o boală gravă și 2) dacă această boală face imposibilă executarea pedepsei*, adică boala să nu poată fi tratată în cadrul Administrației Naționale a Penitenciarelor (ANP). Or, expertiza în cauză răspunde doar la primul obiectiv. Fiind incompletă, trebuia cerut un supliment de expertiză conform art. 124 C.pr.pen.

Comentariu 2: Este pozitiv de remarcat faptul că prima instanță a motivat în mod detaliat pericolul pe care l-ar prezenta lăsarea în libertate a condamnatului. Într-adevăr, pe lângă condiția bolii, legea cere și inexistența acestui pericol care este lăsat la aprecierea instanței. Această 'apreciere' nu înseamnă nicidecum o estimare subiectivă de către judecător a posibilelor consecințe negative, ci ea trebuie să se întemeieze pe elemente deduse din fapta comisă și persoana condamnatului²⁴⁹. Deși nu există un manual de bune practici care să îndrume judecătorul ce probe trebuie să administreze în acest sens, este evident că e necesar cel puțin

să se solicite cazierul condamnatului și un referat de la administrația penitenciarului cu privire la comportamentul acestuia pe timpul executării pedepsei.

1. A doua cerere, cu conținut identic, a fost depusă la 10.01.2008, adică la 2 zile după soluția Curții cu privire la prima cerere. Pe 25.02.2008 se efectuează o nouă expertiză medico-legală care concluzionează că Gorbunov are același diagnostic, că este necesară o intervenție operatorie ce se poate efectua numai în rețeaua Ministerului Sănătății și care impune o internare de maxim 1-2 săptămâni; medicii au oferit două soluții: fie întreruperea executării pedepsei pentru 2-3 luni (internare plus refacere postoperatorie), fie internare sub pază pentru efectuarea operației. În timpul judecății, judecătorul a solicitat un referat privind comportamentul condamnatului în Penitenciar, care evidențiază că acesta este necorespunzător, fiind sancționat de 8 ori. Pe 26.03.2008, instanța respinge cererea de întrerupere a executării pedepsei având în vedere infracțiunile pentru care a fost condamnat și comportamentul de până în prezent, dar totuși dispune internarea sub pază într-un spital al Ministerului Sănătății în vederea efectuării intervenției chirurgicale.

Împotriva acestei soluții declară recurs procurorul, pe motiv că soluția internării într-un spital civil sub pază nu are temei legal, și pentru că în actul medico-legal nu se menționează dacă afecțiunea de care suferă condamnatul face imposibilă executarea pedepsei. Deși părea o cauză urgentă, recursul se judecă de abia pe 29.08.2008, când Curtea de Apel reține că internarea sub pază este nelegală și chiar dacă s-ar justifica ea trebuia instituită în cadrul unei soluții de admitere a cererii, iar nu după respingerea acesteia; ca urmare, admite recursul procurorului²⁵⁰ pe considerentul că motivarea hotărârii contrazice dispozitivul și trimite cauza spre rejudecare primei instanțe.

În rejudecare, Tribunalul Dolj a constatat că din 16.05.2008 condamnatului i s-a întrerupt executarea pedepsei prin sentința 178/2008

248 Diagnosticul era "subatacuri de glaucom cu unghi închis".

249 Gr. Teodoru, *Tratat de drept procesual penal*, Ed. Hamangiu, București, 2007, p. 901.

250 A fost admis și recursul condamnatului dar acesta nu este cuprins în varianta electronică a dosarului de pe site-ul CSM.

rămasă definitivă prin nerecurare la 20.05.2008, și că nu a fost reîncarcerat, motiv pentru care cererea a fost respinsă ca fiind rămasă fără obiect.

Comentariu 1: Sistemul de înregistrare a cererilor la instanțele judecătorești nu permite identificarea cererilor multiple și identice depuse de același petent. Este deja cunoscută practica unor justițiabili de a-și alege judecătorul, formulând mai multe cereri cu conținut identic pe care le introduc la aceeași instanță; după repartizarea aleatorie a dosarelor către mai mulți judecători, justițiabilul își retrace toate acțiunile, mai puțin cea nimerită la judecătorul "preferat",²⁵¹. Pentru sancționarea acestui abuz procesual, încă nu s-au găsit remedii.

Comentariu 2: În această cauză s-a efectuat o nouă expertiză. Deși acest procedeu este corect, întrucât într-un proces nu se poate folosi raportul de expertiză dintr-un alt proces, consider acest lucru ca fiind prea birocratic cât timp de la prima expertiză nu au intervenit schimbări în starea de sănătate a condamnatului. Oricum, nici această expertiză nu este completă, căci nici ea nu răspunde la întrebarea legală *dacă această boală face imposibilă executarea pedepsei*. Este de remarcat că, de la formularea primei cereri în octombrie 2007 și până la soluționarea celei de a doua cereri de către judecătoria la sfârșitul lui martie 2008, starea fizică concretă a condamnatului nu se agravase, deși de două ori medicii au afirmat că acesta necesită o operație de urgență.

Comentariu 3: Într-adevăr, Codul de procedură penală nu prevede că ar exista posibilitatea tratării unor boli ale condamnaților în spitale din rețeaua Ministerului Sănătății, sub pază. O astfel de măsură este posibilă însă pentru arestații preventivi, conform art. 139¹ C.pr.pen. Până la o eventuală modificare

legislativă, este posibilă și se practică în prezent internarea într-un spital din afara ANP a condamnatului, pentru tratarea unei boli, sub pază permanentă. Altfel, cât timp condamnatul este unul deosebit de periculos și instanța refuză eliberarea sa, dacă statul nu asigură tratamentul corespunzător în cadrul sistemului de penitenciare, România ar putea fi acuzată de nerespectarea art. 3 din CEDO cu privire la tortură, aspect menționat și în art. 4 alin.1 din Legea nr. 275/2006 și reținut de prima instanță.

Ce n-au observat instanțele sunt dispozițiile art. 27 din HG nr. 1897/2006²⁵² potrivit cărora: „(1) Serviciile medicale spitalicești se realizează prin internare în penitenciarele-spital, precum și în *alte unități sanitare de profil*, aflate în relații contractuale cu casa de asigurări sociale de sănătate. (2) Internarea persoanelor private de libertate se face în baza biletului de trimitere eliberat de către medical curant sau de către medicul de specialitate”; dispozițiile art. 201 alin. 1: “Deplasarea în exteriorul locului de deținere a persoanelor private de libertate, la organele judiciare, *spitale*, precum și transferarea la un alt loc de deținere se realizează în mijloace de transport special amenajate, separat de alte categorii de persoane, acestora aplicându-li-se mijloace de imobilizare, în cazuri justificate, prin decizie a directorului unității”; dispozițiile art. 209 lit. c): “Transferarea persoanelor private de libertate în condițiile prevăzute la art. 31 din Lege, într-un alt loc de deținere, se realizează în următoarele cazuri: când persoana privată de libertate este bolnavă și este trimisă în vederea unui consult, tratament, unei *internări* sau expertize medicale”. Prin urmare, prin dispoziție a șefului penitenciarului la recomandarea medicului, și *fără nicio aprobare din partea judecătorului* întrucât condamnatul rămâne sub puterea mandatului de executare a pedepsei și este în executarea acesteia, se poate dispune internarea sub pază într-un spital din afara ANP. Nu orice ieșire din penitenciar înseamnă între-

251 Aceasta metodă de corupere (constând în alegerea judecătorului prin ocolirea sistemului aleatoriu de distribuire a cauzei) practicată de justițiabili nu a fost sesizată oficial de niciun președinte de instanță până în momentul de față, nu există niciun justițiabil sancționat pentru abuz procesual, nicio plângere la Baroul de avocați formulată împotriva avocaților ce o practică și nicio reacție instituțională din partea CSM. Menționez că dacă un judecător încalcă procedura de

distribuie aleatorie a dosarelor, fapta sa constituie abaterea disciplinară prevăzută de art. 99 lit. m din Legea 303/2004.

252 Hotărârea Guvernului nr. 1897 din 21 decembrie 2006 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Legii nr. 275/2006 privind executarea pedepselor și a măsurilor dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal.

rupere a executării pedepsei: o situație similară este în privința condamnaților care se deplasează sub escortă la instituții de învățământ pentru a-și susține examene, sau deplasare la instanță pentru judecare sau la un alt penitenciar, ori învoirile acordate potrivit legii speciale.

Comentariu 4: Soluția Curții de Apel este greșită. În primul rând, la data soluționării recursului, în august 2008, condamnatul era deja în libertate din mai 2008, ceea ce impunea modificarea soluției primei instanțe și respingerea cererii ca fiind rămasă fără obiect.

În al doilea rând, nu există nicio contradicție între motivarea și dispozitivul soluției primei instanțe: judecătorul fondului a arătat în mod clar că nu poate întrerupe executarea pedepsei și prin urmare a dispus respingerea cererii. Aparenta contradicție apare doar între cele două mențiuni din dispozitiv, una cu privire la respingerea cererii, cealaltă cu privire la internarea sub pază a condamnatului; spun că aceasta este numai aparentă pentru că, așa cum am arătat, internarea sub pază nu este echivalentă cu întreruperea executării.

Curtea are dreptate însă când afirmă că internarea sub pază este nelegală, dar numai cu privire la competența funcțională a instanței de a dispune acest lucru. Or, fiind o chestiune internă a penitenciarului, dispoziția trebuia să fie luată doar de comandant, potrivit art. 50 alin. 3 din Legea nr. 275/2006, cu drept de plângere de către condamnat la judecătorul delegat potrivit art. 38 alin. 2.

Ca urmare, raportat la motivarea sa, soluția Curții trebuia să fie de admitere a recursului procurorului și, astfel, de respingere a cererii condamnatului.

Comentariu 5: De remarcat că la judecată în fața Curții de Apel Craiova a primei și a celei de-a doua cereri, în ambele dosare a făcut parte din completul de recurs judecătorul GV, el fiind chiar cel care a redactat cele două decizii. Or, soluționând pe fond prima cauză, acesta era incompatibil potrivit art. 47 alin.2 C.pr.pen. în a judeca recursul cu privire la a doua cerere de întrerupere a executării pedepsei, formulată pe același motiv.

Mai mult, s-ar putea pune în discuție chiar existența autorității de lucru judecat a celei de a doua cereri, întrucât aceasta are un conținut identic cu prima cerere (e drept că în nicio cerere

condamnatul nu a indicat de ce boală suferă), și din ambele expertize rezultă aceeași boală, aspect cu privire la care Tribunalul deja se pronunțase definitiv. Este evident că în materia cererilor repetate de întrerupere a executării pedepselor, nu se pune problema autorității de lucru judecat doar în situația în care condamnatul, după soluționarea unei prime cereri, invocă o nouă boală (deci o boală cu altă denumire) sau dacă prin expertiza efectuată în al doilea dosar se constată că într-adevăr condamnatul suferă de boala invocată în cererea anterioară, dar aceasta a apărut după momentul primei expertize (deci aceeași boală, dar ulterioară).

Comentariu 6: Deși fără efecte juridice, în rejudecare, Tribunalul a greșit calcularea datei de rămânere definitivă a hotărârii prin care Gorbunov a fost pus în libertate. Astfel, acesta a reținut că „din 16.05.2008 condamnatului i s-a întrerupt executarea pedepsei prin sentința 178/2008 rămasă definitivă prin nerecurare la 20.05.2008”. Într-adevăr, soluția prin care condamnatul a fost pus în libertate s-a pronunțat, cum voi arăta mai jos, la 5.05.2008. Termenul de recurs este de 10 zile care curge pentru ambele părți de la pronunțare (și procurorul, și petentul-condamnat fiind prezenți la termenul când s-au pus concluzii), conform art. 385³ C.pr.pen. Calculându-se acest termen potrivit art. 186 C.pr.pen. și avându-se în vedere că sentința nu a fost recurată, rezultă fără dubiu că acest termen s-a împlinit la data de 16.05.2008, dată la care hotărârea a rămas definitivă, devenind astfel executorie. Prin urmare, pe 17.05.2008 la ora 00.00, Gorbunov trebuia pus în libertate de administrația penitenciarului.

1. A treia cerere a fost formulată la data de 15.01.2008. La dosar a fost depus același (!) raport de expertiză medico-legală din dosarul anterior, efectuat în 25.02.2008. Prin sentința din 5.05.2008, judecătorul admite cererea „*având în vedere că în raportul de expertiză se menționează că este necesară o intervenție operatorie ce se poate efectua numai în rețeaua Ministerului Sănătății și care impune o internare de maxim 1-2 săptămâni, iar medicii au opinat pentru întreruperea executării pedepsei pentru 2-3 luni (internare plus refacere postoperatorie) si constatând că sunt îndeplinite condițiile cerute*

de art.453 pct.1 lit. a, 455 pct. 1, 2 si 453¹ alin. 1 pct. 1 si 2 .Cpr.pen”. Prin aceeași sentință, judecătorul a arătat că „hotărârea nu este definitivă la data pronunțării, așa cum se întâmplă în materia amânării executării pedepsei, întrucât dispoziția art. 453 alin. 2² C.pr.pen. se aplică numai pentru această din urmă instituție”.

Împotriva sentinței, procurorul nu a declarat recurs.

Comentariu 1: Cererile din 10.01.2008 și din 15.01.2008, cu același obiect, au fost judecate de două complete diferite: prima cerere a fost soluționată în martie 2008, a doua în mai 2008. Ca urmare, timp de două luni ambele cereri s-au aflat simultan pe rolul aceleiași instanțe, la doi judecători diferiți, ceea ce impunea reunirea dosarelor, conform art. 32 C.pr.pen. Cum am arătat, teoretic aceștia nu aveau cum să știe de existența unui alt dosar al părții pe care o judecau, mai ales că și procurorul de ședință a fost diferit. Este evident că partea e de rea credință în această situație, dar la fel este și avocatul său care, în cazul de față, în ambele dosare a fost aceeași persoană ICP din cadrul Baroului Brașov, și împuternicită prin același contract de asistență juridică nr. 185/2008. De aceea, cred că acest avocat a încălcat pct. 2.2 și 4.4 din Codul deontologic al avocaților²⁵³ și poate fi cercetat chiar pentru săvârșirea abaterii disciplinare prevăzute de art. 70 alin.1 din Legea nr. 51/1995²⁵⁴. Litispendența ar putea fi prevenită, până la adaptarea sistemului de evidență informatizată ECRIS, dacă atunci când se formulează o astfel de cerere s-ar cere obligatorii relații de la Biroul de executări penale al instanței, sau dacă administrația

penitenciarului ar întocmi un referat în acest sens.

Comentariu 2: Cea de-a treia cerere este identică cu prima: e vorba de același condamnat, aflat în executarea aceleiași pedepse și de aceeași boală constatată prin expertiză, neexistând vreo dovadă că boala ar fi una nouă, adică că ar fi apărut după efectuarea primei expertize. Prin urmare, în cauză exista autoritate de lucru judecat. Constatarea acesteia ar fi fost facilitată dacă se cerea de la Biroul de executări penale un referat cu privire la alte cereri de întrerupere a executării pedepsei formulate de condamnat. Așadar, cererea ar fi trebuit respinsă pe excepție.

Comentariu 3: Soluția instanței nu este motivată. Din start. afirm că prin motivare nu se înțelege doar enunțarea actelor de sesizare și expunerea procedurilor desfășurate, ci este necesară indicarea elementelor de fapt și de drept care au dus judecătorul la o anumită soluție, o evaluare calitativă a conținutului acestor elemente. Astfel, simpla enunțare a unui articol de lege cum că în speță ar fi îndeplinite condițiile prevăzute de acesta nu constituie nici pe departe o motivare.²⁵⁵

În cazul de față, fiind o sentință de admitere, soluția trebuia să reflecte cele trei condiții prevăzute de lege: 1) *condamnatul suferă de o boală gravă*; 2) *această boală face imposibilă executarea pedepsei*; 3) *lăsarea în libertate nu prezintă un pericol concret pentru ordinea publică*. Din păcate, sentința face o trimitere doar la prima condiție în a enumera concluziile

253 Codul deontologic al avocatului român, adoptat prin Decizia 1486/2007 a UNBR, care preia în totalitate Codul deontologic al avocaților din Uniunea Europeană adoptat la data de 28 octombrie 1998 și ulterior modificat în Sesiunile plenare ale Consiliului Barourilor Uniunii Europene (CCBE) din 28 noiembrie 1998, 6 decembrie 2002 și 19 mai 2006. Articolele invocate au următorul conținut: 2.2. *Încrederea și integritatea morală* Relațiile bazate pe încredere nu pot exista decât atunci când nu există nici o urmă de îndoială cu privire la onoarea personală, la probitatea și integritatea avocatului. Pentru avocat, aceste virtuți tradiționale constituie obligații profesionale. 4.4. *Informații false sau susceptibile de a induce în eroare* Avocatul nu trebuie, în nici un moment, să furnizeze judecătorului, cu bună știință, o informație falsă ori vreo

informație de natură să îl inducă pe acesta în eroare. 254 *Art. 70 alin.1* Avocatul răspunde disciplinar pentru nerespectarea prevederilor prezentei legi sau ale statutului, pentru nerespectarea deciziilor obligatorii adoptate de organele de conducere ale baroului sau ale uniunii, precum și pentru orice fapte săvârșite în legătură cu profesia sau în afara acesteia, care sunt de natură să prejudicieze onoarea și prestigiul profesiei sau ale instituției.

255 Pentru o recomandare la nivel european cu privire la motivarea hotărârilor judecătorești, a se vedea Opinia nr. 11 din 2008 a Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni cu privire la calitatea deciziilor judiciare, la www.coe.int/ccje.

expertizei²⁵⁶ (este omisă soluția medicului, exprimată prin raportul de expertiză, cu privire la o posibilă internare sub pază).

Comentariu 4: Cu privire la diagnosticul pus de medic, judecătorul nu a supus unei analize critice acest aspect, atribuind valoare absolută concluziilor expertului. Este adevărat că anumiți termeni de specialitate (medicali) nu sunt comuni pentru judecători, dar aceasta nu împiedică documentarea personală care să ducă eventual la adresarea unor întrebări pentru lămurire (art. 124 alin. 3 C.pr.pen) sau chiar ordonarea unei noi expertize (art. 125 C.pr.pen). Concluziile expertului – martor științific - nu au o valoare incontestabilă, ele putând fi combătute.

Comentariu 5: Procurorul de ședință, în concluziile pe fond, a solicitat admiterea cererii. După pronunțarea soluției, nu a declarat recurs. Purtătorul de cuvânt al Parchetului a declarat public că hotărârea a fost discutată cu tot colectivul de procurori și că nu au fost motive de recurs, mai ales că petentul formulase și alte cereri.²⁵⁷ Această declarație este neconformă cu legea și cu situația de fapt.

În România, procurorii sunt independenți în desfășurarea activității, fiind supuși doar controlului ierarhic, în condițiile legii²⁵⁸. Nu există nici o dispoziție legale, regulamentară ori chiar internă prin care săptămânal procurorii să discute soluțiile judecătorilor și să stabilească în colectiv dacă declară sau nu cale de atac, o asemenea practică încetățenită de foarte muți ani contrazicând flagrant principiul independenței procurorilor. Mai mult, legea interzice exprimarea de către magistrați a opiniilor asupra cauzelor aflate în curs de desfășurare²⁵⁹. Ca urmare, numai procurorul de ședință poate stabili dacă este cazul sau nu să declare calea de atac (de altfel, referindu-se la titularul căilor de atac, codul

de procedură penală vorbește de „procuror” și nu de „parchet”), urmând ca procurorul ierarhic superior să dea dispoziție în scris procurorului de ședință cum îi permite art. 64 alin. 1 din Legea nr. 304/2004 sau să retragă calea de atac declarată de acesta în condițiile art. 369 alin. 3 C.proc.pen (în exercitarea atribuției de control ierarhic acordat de art. 62 alin. 2 și art. 64 alin. 1 Legea nr. 304/2004). De altfel, este de remarcat că în speța de față, procurorii de ședință din celelalte două dosare ale lui Gorbunov s-au opus de fiecare dată admiterii cererii, astfel că, dacă ar fi participat la acea ședință săptămânală, mă îndoiesc că ar fi avut, actualmente, cum să justifice o altă opinie.

Comentariu 6: Așa cum am arătat mai sus, soluția a rămas definitivă prin nerecurare la 16.05.2008 și a devenit executorie la 17.05.2008 ora 00.00. Cu toate acestea, Gorbunov fusese pus în libertate în cursul zile de 16 mai, când procurorul mai putea declara încă recurs.

Comentariu 7: Cum s-a aflat ulterior, Gorbunov nu s-a supus niciunei operații, deși aceasta era recomandată a fi efectuată *de urgență*. În lipsa existenței vreunui interes al medicului, există suspiciuni legitime cu privire la competența profesională a acestuia: potrivit presei „Atacul de glaucom se poate rezolva în scurt timp, spun specialiștii. Această intervenție nu necesita trei luni de recuperare. Tratamentul postoperatoriu poate fi făcut și în penitenciar. Există medici oftalmologi și în penitenciar. Operațiile se fac în 20-30 de minute. Dacă nu sunt forme grave se poate face intervenție cu laser. Operația s-ar fi putut face la Spitalul Craiova. De fapt, nu ar fi fost nevoie de spitalizare pentru tratament, care constă în picături care se pun în ochi”²⁶⁰.

256 Puterea pe care o avem ca judecători, de a decide asupra averii, familiei, libertății unui om, dar și - atenție - asupra averii sau libertății altor oameni, ce ar putea fi influențate de hotărârea noastră (ex. X este liberat din închisoare și îl ucide pe Y) ne impune ca judecători, să ne întemeiem orice decizie pe chestiuni obiective. Judecătorul trebuie să argumenteze care sunt elementele factuale din care el a ajuns la concluzia că lăsarea în libertate nu prezintă pericol pentru ordinea publică, iar dacă a hotărât că prezintă pericol, obligatoriu trebuie să indice în ce constă acesta; respectiv care sunt acele elemente care i-au indus

concluzia că dacă nu ar fi lăsat în libertate, acest fapt ar avea consecințe grave asupra condamnatului și, bineînțeles, să arate în ce constau aceste consecințe grave.

257 Declarație din 2 febr 2009, preluată de www.ziare.com la <http://tinyurl.com/procGorbunov>.

258 Art. 62 și art 64 din Legea nr. 304 din 2004 privind organizarea judiciară.

259 Art. 10 alin. 1 din Legea nr 303 din 2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor.

260 Ziarul Gândul, 31 ian 2009, la <http://tinyurl.com/gandulGorbunov>.

3. Concluzii

Pornind de la cazul Gorbunov, presa a relevat că în total 120 de condamnați eliberați din penitenciare temporar nu s-au mai întors la locul de deținere²⁶¹. Printre motivele de întrerupere a executării pedepsei ar fi deviația de sept, atrofierea testiculelor sau claustrofobia. C.S.M. verifică în această perioadă modul de soluționare a unor cereri de amânare sau de întrerupere a executării pedepselor.

Cum am menționat și mai sus, este necesar ca judecătorii să se informeze personal cu privire la anumite boli, urmând ca, la cel mai mic dubiu, să solicite lămuriri sau să dispună efectuarea unei noi expertize. De asemenea, este necesară cunoașterea modului de funcționare și administrare a sistemului penitenciar, a regulilor in-

terne și a legislației secundare. Sistemul ECRIS trebuie îmbunătățit pentru a atenționa asupra cererilor multiple introduse de un petent. Judecătorii trebuie să atenționeze Baroul de avocați în situația abuzării de drepturi de către avocați și a inducerii în eroare a instanțelor de judecată.

Oricum, judecătorii trebuie să urmărească îndeplinirea tuturor condițiilor prevăzute de lege pentru întreruperea executării pedepselor și să justifice, mai ales în fapt, acest lucru. Nerespectarea cu strictețe a dispozițiilor legale, nemotivarea convingătoare a soluțiilor și inexistența unor bune practici în diverse materii²⁶² nu fac decât să alimenteze neîncrederea populației în justiție și să aibă efecte secundare nedorite.

261 Ziarul Gândul, 2 febr 2009, la <http://tinyurl.com/gandulliberari>.

262 De exemplu, ar fi util un manual de bune practici în legătură cu anumite domenii, în care judecătorilor să

li se indice textele de lege aplicabile, probele care trebuie administrate și modul de preîntâmpinare a anumitor disfuncționalități ori de combatere a unor tertipuri avocațești.